

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia ... 2025 r.

**zmieniające rozporządzenie w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz
nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego**

Na podstawie art. 13 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1534 oraz z 2025 r. poz. 1166) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego (Dz. U. z 2025 r. poz. 317) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 3:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Dokonując zgłoszenia, o którym mowa w art. 8 ust. 5 ustawy, osoba uprawniona informuje o wyborze sposobu udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej albo świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego:

1) osobiście w punkcie albo

2) za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość.”,

b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a i 3b w brzmieniu:

„3a. W przypadku udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość, osoba udzielająca nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadcząca nieodpłatne poradnictwo obywatelskie, po otrzymaniu od starosty drogą elektroniczną danych kontaktowych osoby uprawnionej, porozumiewa się z nią w umówionym terminie. W przypadku braku kontaktu z osobą uprawnioną w czasie wyznaczonym na przeprowadzenie wizyty, nie wcześniej niż po podjęciu co najmniej dwukrotnej próby kontaktu, w odstępie nie krótszym niż 5 minut, osoba udzielająca nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadcząca nieodpłatne poradnictwo obywatelskie zamieszcza w systemie teleinformatycznym informację o nieprzybyciu osoby uprawnionej na wizytę.

3b. W przypadku stwierdzenia, że przedstawiony przez osobę uprawnioną problem nie może być rozwiązany w całości lub w części przez udzielenie nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość z uwagi na konieczność przeprowadzenia bezpośredniej analizy dokumentów, osoba udzielająca nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadcząca nieodpłatne poradnictwo obywatelskie:

- 1) zapisuje osobę uprawnioną na wybrany przez nią dyżur, który prowadzi w tym punkcie – w sytuacji uzależnienia udzielenia porady od osobistego stawiennictwa osoby uprawnionej w punkcie lub
 - 2) podaje numer telefonu, o którym mowa w art. 8 ust. 5 ustawy, wskazany przez starostę właściwego dla miejsca zamieszkania tej osoby – w sytuacji zarekomendowania osobistego stawiennictwa w punkcie najbliższym miejsca zamieszkania osoby uprawnionej.”,
- c) uchyla się ust. 4,
- d) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Dokonując ustalenia, o którym mowa w art. 8 ust. 3b ustawy, należy mieć na względzie bieżącą sytuację epidemiczną lub sanitarną występującą na terenie danego powiatu, bezpieczeństwo mieszkańców powiatu oraz zapewnienie im dostępu do nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.”;

- 2) po § 3a dodaje się § 3b w brzmieniu:

„§ 3b. Osoba:

- 1) udzielająca nieodpłatnej pomocy prawnej, w przypadku oświadczeń, o których mowa w art. 4 ust. 2 pkt 2 lub w art. 11 ust. 4 ustawy, albo
- 2) świadcząca nieodpłatne poradnictwo obywatelskie, w przypadku oświadczeń, o których mowa w art. 4 ust. 2 pkt 2 ustawy

– uzyskuje od osoby uprawnionej dane, o których mowa odpowiednio w załączniku nr 1 lub w załączniku nr 2 do ustawy, a następnie odczytuje treść oświadczeń wskazanych w załączniku nr 1 lub w załączniku nr 2 do ustawy i odbiera od osoby uprawnionej potwierdzenie tych danych i oświadczeń.”;

- 3) § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. 1. Osobom, o których mowa w art. 8 ust. 8 ustawy, nieodpłatna pomoc prawna lub nieodpłatne poradnictwo obywatelskie może być również udzielane lub świadczone przez zorganizowanie wizyty w:

- 1) miejscu zamieszkania tych osób lub w miejscu wyposażonym w urządzenie ułatwiające porozumiewanie się z osobami doświadczającymi trudności w komunikowaniu się, lub
- 2) miejscu, w którym zapewnia się możliwość skorzystania z pomocy tłumacza języka migowego, lub
- 3) innym miejscu dostosowanym do potrzeb tych osób.

2. Osoba udzielająca nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadcząca nieodpłatne poradnictwo obywatelskie odbiera od osoby uprawnionej oświadczenie, o którym mowa w art. 4 ust. 2 lub w art. 11 ust. 4 ustawy.”;

4) w § 5:

- a) w ust. 1 w pkt 3 po wyrazach „w pomieszczeniu, o którym mowa w pkt 1, zapewnia się” dodaje się wyrazy „słuchawki wraz z mikrofonem,”,
- b) w ust. 3b pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) określenie przypadków, w których istnieje możliwość udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego poza punktem ze wskazaniem sposobu dokonywania zgłoszeń na dyżury w takich przypadkach;”;

5) w § 8 ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Oświadczenie pisemne, o którym mowa w art. 4 ust. 2 lub w art. 11 ust. 4 ustawy, przekazuje się staroście właściwemu ze względu na miejsce prowadzenia punktu.”;

6) załącznik nr 2 do rozporządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 r.

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

OPRACOWANO POD WZGLĘDEM PRAWNYM,
LEGISLACYJNYM I REDAKCYJNYM
Wojciech Ulitko
Zastępca Dyrektora Departamentu Legislacyjnego
w Ministerstwie Sprawiedliwości
/- podpisano elektronicznie/